Samordnet plan for lusebekjempelse i subregion PO10

Felles del for alle undersoner i subregionen 2026

Sist revidert: 7. oktober 2025

1 BAKGRUNN

Planen er utarbeidet med bakgrunn i krav i forskrift om bekjempelse av lakselus i akvakulturanlegg, §4, endret ved forskrift 6. mars 2017. Planen omfatter følgende selskaper:

- Holmøy Havbruk AS
- Flakstadvåg Laks AS
- Gratanglaks AS
- Havbruksstasjonen i Tromsø
- Kleiva Fiskefarm AS
- Mowi Norway AS
- Nordlaks Havbruk AS
- Northern Lights Salmon AS
- Salaks AS
- SalMar Farming AS
- Sørrollnesfisk AS
- Wilsgård Fiskeoppdrett AS

Kontaktinformasjon til disse selskapene er oppført i vedleggene for hver undersone.

Akvakulturlokalitetene som er omfattet av denne avtalen inngår i subregion produksjonsområde 10 (PO10). I august 2025 ble det vedtatt at subregion Senja og deler av subregion Hålogaland skulle slå seg sammen til subregion PO10. Oppdrettsaktørene har inngått en forpliktende samarbeidsavtale for regional bekjempelse av lakselus. Ny avtale for nye subregion PO10, ble inngått for perioden 2026-2028 ved avholdt høstmøte 02.09.2025.

Viktige tiltak i samarbeidsavtalen er utveksling av lusestatus mellom lokalitetene, koordinere avlusingsplaner, medikamentstrategi i den grad det benyttes medikamenter, koordinere bruk av ikke-medikamentelle tiltak, og tilstrebe koordinerte avlusinger til rett tidspunkt. Åkerblå AS har ved utarbeidelse av disse planene, rollen som koordinator for samarbeidet. Også øvrige fiskehelsetjenester i regionen inngår i planlegging og koordinering. Aktørene og koordinator møtes minst én gang i året for å evaluere lusesituasjonen, samarbeidet og for en årlig revidering av denne luseplanen. Samarbeidet er forpliktende og alle parter har signert skriftlig avtale, se Avtale lusesamarbeid PO10 2026-2028.

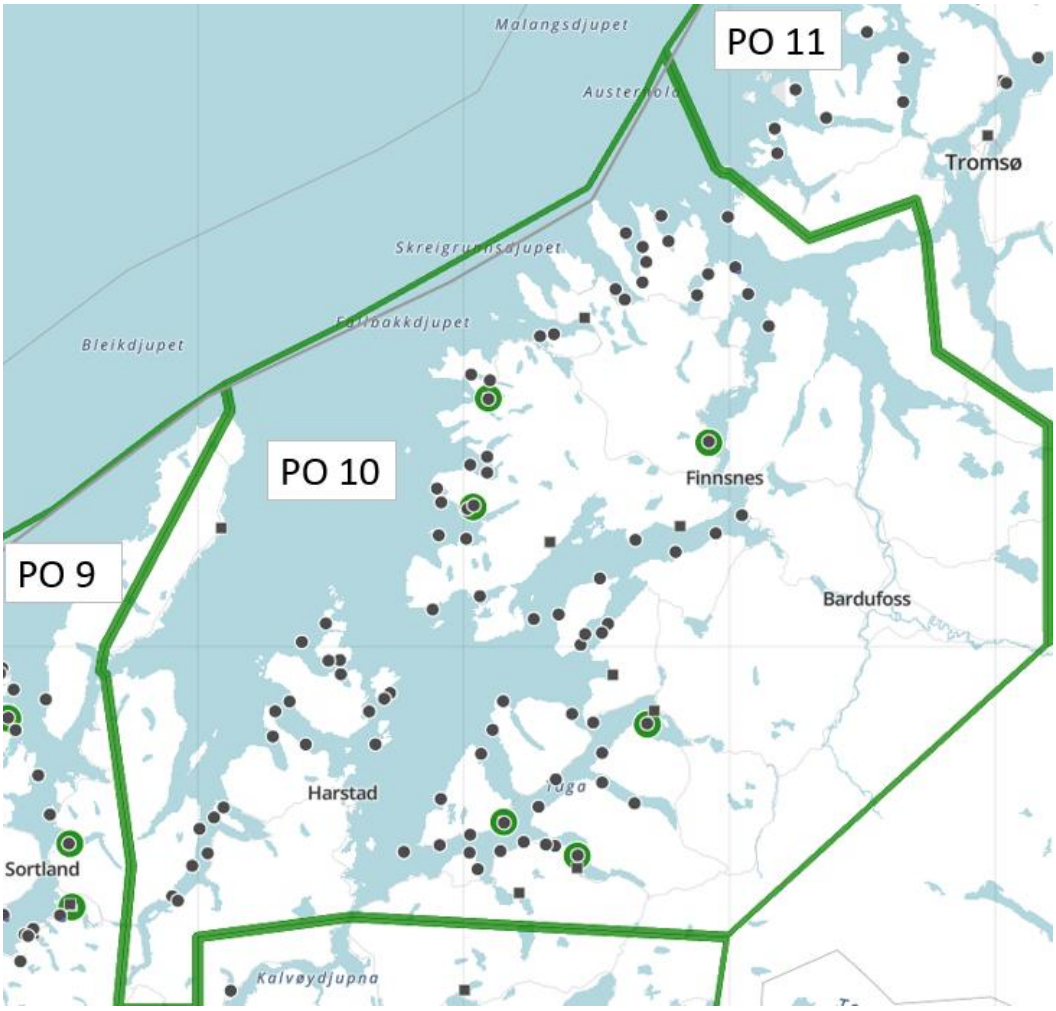
For oppdrettsaktørene i subregion PO10

Endre Nordstrand
Åkerblå
Koordinator subregion Senja

Line S. Strømseth
Åkerblå
Koordinator subregion Hålogaland

2 SUBREGION PO10

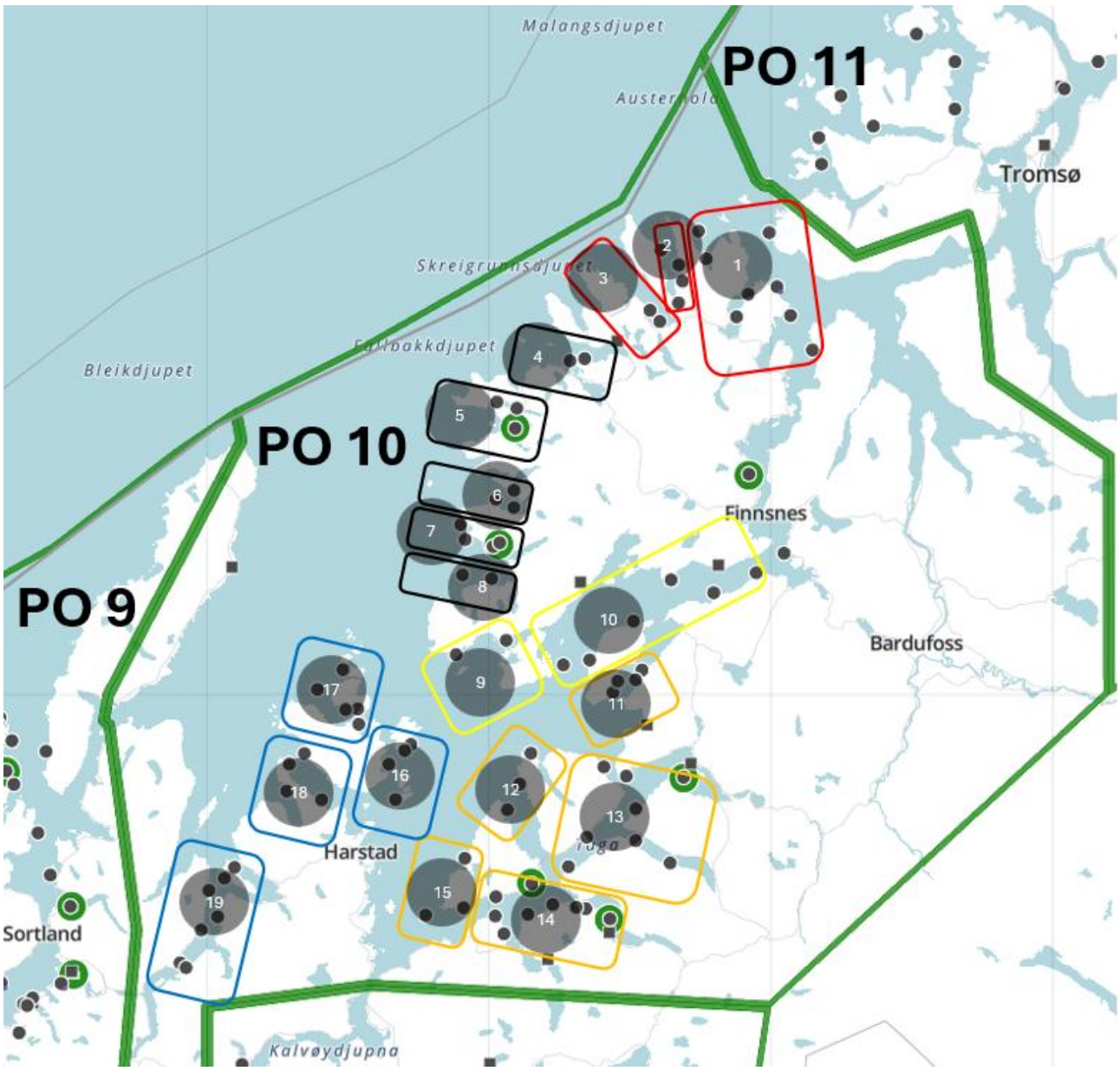
Subregion PO10 inkluderer anlegg i området fra Andøya til Senja, se Figur 1. Området grenser i sør mot PO9 og i nord mot PO11. Mot sør er suberegionen tydelig avgrenset mot PO9, mens i nord er subregionene noe mindre naturlig avgrenset med kortere avstand til nærliggende anlegg over produksjonsområdegrensen. Samarbeidsområdet er valgt med bakgrunn i statens organisering av produksjonsområder. Organiseringen i subregion PO10 vurderes som en bedre inndeling mtp. vannkontakt og nærhet til andre anlegg enn hva som har blitt praktisert tidligere.

2.1 Inndeling i soner og undersoner

Subregion PO10 består av 19 undersoner som er underlagt samordnet drift på tvers av selskaper, med brakkleggings- og driftssoner (se figur 2). Undersonene er valgt med bakgrunn i kjente og antatte strømforhold, geografisk avstand mellom lokalitetene, driftsstruktur og naturlige barrierer. Undersonene vurderes kontinuerlig i forhold til egnethet, og endres hvis dette ansees som faglig rett ift. overnevnte momenter. Det er utarbeidet egne vedlegg for hver undersone til denne planen som inneholder kontaktinformasjon, lokalitetsnummer, driftsplaner, og spesifikke tiltak som gjøres i hver sone for å begrense forekomsten av lakselus og utvikling av resistens, herunder samordnet utsett og brakklegging.

I rapporteringsøyemed (ukentlige luseoppdateringer fra subregionen) og dels i samhandlingsøyemed, er også undersonene satt sammen i fem litt større rapporteringsområder (se figur 2). Senja Nord, Senja Vest, Senja Sør, Astafjord – Dyrøy og Gullesfjord – Bjarkøy.

Figur 1. Oversikt over hoved- og undersoner i subregion PO10, oppdatert august 2025.

Tabell 1. Oversikt over undersoner og lokaliteter i subregion Senja

Undersone	Lokalitet	Aktører
Sone 1		
Stønnesbotn-Malangen	Ytre Baltsfjord (45142)	SalMar Farming AS
	Baltsfjord (32537)	SalMar Farming AS
	Brensholmen (37357)	SalMar Farming AS
	Finnvika S (11433)	SalMar Farming AS
	Skog (30757)	SalMar Farming AS
	Skårliodden (34137)	SalMar Farming AS/ Havbruksstasjonen i Tromsø
	Durmålsvika (35237)	Salaks AS
Sone 2		
Øyfjorden	Ørnfjordbotn (30518)	SalMar Farming AS
	Trælvika (30517)	SalMar Farming AS
	Hundbergan (32777)	Mowi AS
Sone 3		
Mefjorden	Indre Bringenes (29756)	SalMar Farming AS
	Vindhammerneset (13792)	SalMar Farming AS
Sone 4		
Bergsfjorden	Ytre Jøvik (24155)	Wilsgård Fiskeoppdrett AS
	Ytre Lavollsfjord (24175)	Wilsgård Fiskeoppdrett AS
Sone 5		
Torsken	Barbogen (	Wilsgård Fiskeoppdrett AS
Sone 6		
Sifjorden	Lavika (11350)	Holmøy Havbruk AS
	Kvenbukta V (15860)	Holmøy Havbruk AS
	Flesen (15860)	Holmøy Havbruk AS
Sone 7		
Selfjorden Nord	Årberget (11364)	Flakstadvåg Laks AS
	Flakstadvåg (10544)	Flakstadvåg Laks AS
	Leikvika (45233)	Flakstadvåg Laks AS
Sone 8		
Selfjorden Sør	Skarvberget (11357)	Flakstadvåg Laks AS
	Hallvardsøy (36937)	Flakstadvåg Laks AS
Sone 9		
Stongelandet-Skrolsvik	Frovågnes (26935)	Flakstadvåg Laks AS
	Gjervika (11365)	Flakstadvåg Laks AS
Sone 10		
Solbergfjorden	Kvitfloget (30216)	SalMar Farming AS
	Skogshamn (13531)	SalMar Farming AS/ Havbruksstasjonen i Tromsø
	Lekangsund II (23056)	SalMar Farming AS
	Storvika V (23055)	SalMar Farming AS
	Bjørga (31738)	SalMar Farming AS
	Mohamn (34057)	Salaks AS
Sone 11		
Dyrøysundet	Skøyen (11326)	Nordlaks Havbruk AS
	Sortevika (35318)	Nordlaks Havbruk AS
	Litjevika (35317)	Nordlaks Havbruk AS
Sone 12		
Andørja	Bjørnstein (11340)	Kleiva Fiskefarm AS
	Jekteberget (36137)	Kleiva Fiskefarm AS
	Ånderkleiva (11339)	Kleiva Fiskefarm AS
Sone 13		
Astafjord Nord	Gregusvika (32917)	Kleiva Fiskefarm AS
	Kvanntoneset (20576)	Salaks AS
	Kjeiprød (23755)	Salaks AS
	Mjøsund Vest (37057)	Wilsgård Fiskeoppdrett AS
	Storvika III (10552)	Salaks AS
	Salangslia (13597)	Salaks AS
	Myrlandshaug (11332)	Gratanglaks AS
Sone 14		
Astafjord Sør	Skardbergvika (10550)	Gratanglaks AS
	Åmundsvika (11330)	Gratanglaks AS
	Skjervika (11334)	Gratanglaks AS
	Trollvika (11351)	Northern Light Salmon AS
	Ystevika (13306)	Northern Light Salmon AS
	Ytre Stræte (11338)	Nordlaks Havbruk AS

Sone 15		
Rolla	Kasteberget (31757)	Kleiva Fiskefarm AS
	Enkeltstein (11363)	Sørrolnesfisk AS
	Svartskjær (31817)	Sørrolnesfisk AS
Sone 16		
Vågsfjord Vest	Kjøtta (32257)	Gratanglaks AS
	Skjellesvika (36177)	Salaks AS
	Mollvika (31397)	SalMar Farming AS
	Oterneset (36077)	SalMar Farming AS/ Havbruksstasjonen i Tromsø
Sone 17		
Flatøysundet og Kvernsundet	Høgholmen (10536)	Nordlaks Havbruk AS
	Vestnes (11385)	Nordlaks Havbruk AS
	Øvergården (11378)	Nordlaks Havbruk AS
	Dypingen (11381)	Nordlaks Havbruk AS
Sone 18		
Toppsundet og Kasfjorden	Toppsund Ø (26055)	Nordlaks Havbruk AS
	Toppsund V (30236)	Nordlaks Havbruk AS
	Dale (37217)	Salaks AS
	Elgen (30917)	Nordlaks Havbruk AS
Sone 19		
Gullesfjord	Hilderkleiva (31177)	Gratanglaks AS
	Haug (26615)	Nordlaks Havbruk AS
	Holandselv (17176)	Nordlaks Havbruk AS
	Bogelv (11399)	Nordlaks Havbruk AS
	Skommesvik (28296)	Nordlaks Havbruk AS

3 UTVEKSLING AV INFORMASJON

Lusekoordinator samler inn resultater fra lusetellinger, informasjon om planlagt og gjennomførte behandlinger, resultater fra resistenstester, behandlingsresultater, samt bruk av ikke-medikamentelle tiltak. Det gjennomføres dialogmøter annenhver uke for lusestatus, deling av erfaringer og fremtidige planer. Hver uke (eventuelt to uker om vinteren og/eller ved stabile lusenivåer) sender koordinatoren ut en statusoppdatering på e-post til alle selskaper og lokaliteter som er omfattet av denne planen, samt koordinatorer for PO9 og PO11 og eventuelt aktører i tilgrensende subregioner med lokaliteter i nærheten, for å sikre informasjonsutveksling også på tvers av subregioner.

4 RUTINER FOR SAMORDNET BEHANDLING GJENNOM ÅRET

4.1 Definisjoner

Tiltak mot lus kan deles opp i strategiske, forebyggende-, kontrollerende og reduserende tiltak. Strategiske tiltak kan være samarbeid på områdenivå hvor samlede tiltak vil gi bedre resultater i et område, enn uavhengige strategier for hver enkelt aktør. Forebyggende tiltak er tiltak som hindrer kontakt mellom lus og fisk. Kontrollerende tiltak er tiltak som kontinuerlig fjerner lus fra fisken. Reduserende tiltak er tiltak som gjennomføres ved behov for rask og effektiv reduksjon av lusemengden på fisken.

Tabell 2: Inndeling av tiltak

Strategiske tiltak	**Forebyggende tiltak**
Sonedrift	Skjerming/ skjørt
Kontrollerende tiltak	**Reduserende tiltak**
Lasere	IMM Legemidler

4.2 Tidspunkt og tiltaksgrenser

Partene forholder seg som et minimum til de lusegrenser som er angitt i luseforskriften.
Det er et overordnet mål at tiltak blir gjennomført før det blir stor produksjon av luselarver på lokaliteten, slik at egensmitte og smitte til nærliggende anlegg blir holdt på et lavt nivå. Tiltak iverksettes etter behov, og hvis hensiktsmessig, koordinert med andre anlegg i samme område.

Lakselus har lav reproduksjonssukess når sjøtemperaturen er lavere enn 5 grader. Det betyr at man i subregion PO10 har en periode med lavt smittepress som typisk varer fra midten av januar til midten av mai. Denne muligheten til å redusere lusetallet i en periode hvor rekrutteringen har stoppet opp bør utnyttes. Hvor mye lus man tar med seg inn i ny sesong kan ha mye å si for hvor store utfordringer man får kommende høst. Det er derfor et mål at lusemengden i området er så lav som mulig i det sjøtemperaturen stiger over 5 grader på våren. Dette kan oppnås ved å gjøre bevisste valg av tidspunkt for slakting og tidspunkt for gjennomføring av reduserende tiltak, i tillegg til bruk av kontrollerende tiltak gjennom vinteren.

Koordinering av avlusing i tid anses som viktigere enn at alle lokalitetene benytter samme virkestoff/ metode. At hvert enkelt anlegg sørger for å holde nivået av voksen hunnlus på et minimum, anses imidlertid som enda viktigere enn å koordinere behandlinger i tid. Erfaringsmessig er det lite gunstig å la nivået slippe opp i påvente av at naboanlegg får «nok» lus til å behandle, selv om anlegget er innenfor de lovpålagte grensene på anleggsnivå. Det åpnes for såkalt «mosaikkbehandling», der det kan benyttes ulike midler/metoder også innenfor samme anlegg, dersom fiskehelsepersonell anser dette som hensiktsmessig og forsvarlig. I samråd med fiskehelsepersonell kan det også legges opp til punktbehandling av merder som skiller seg ut med relativt mye lus, så lenge anleggssnittet fortsatt er lavt. Dette har blitt mer aktuelt etter hvert som flere har tatt i bruk forebyggende- og kontrollerende tiltak som f.eks. luseskjørt, laser og rensefisk, der effekten varierer fra merd til merd.

4.3 Forebyggende og kontrollerende tiltak

4.3.1 Luseskjørt

Det er utstrakt bruk av luseskjørt i subregion PO10, der miljøforholdene tillater det. Det er noe ulik strategi mht. varighet av bruken av luseskjørt, noen velger å ta av skjørtene om vinteren når lusesesongen er over, noen velger å montere igjen til våren før lusepåslag, og andre velger å ha skjørt på gjennom vinteren og våren. Bruken av luseskjørt som forebyggende tiltak for å hindre/redusere påslag er en viktig metode, men det registreres utfordringer ved bruk, både teknisk (strøm og værforhold/bølger) og for fiskehelse/velferd (typisk vannutskiftning og oksygenforhold). Det er lokalitetsavhengig hvordan disse utfordringene utarter seg, og omfanget av dem.

4.3.2 Lasere

Luselasere er et viktig kontinuerlig tiltak i subregion PO10. Omfanget har økt de siste årene, også i nærliggende subregioner. 9 av 11 aktører bruker lasere som en del av sitt kontinuerlig forebyggende arbeid.

4.4 Reduserende tiltak

I Tabell 3 er oversikt over tilgjengelige reduserende tiltak, IMM og legemiddel.

Tabell 3: Oversikt over tilgjengelige reduserende tiltak.

Metodikk		Metode	Relevante spesifikasjon
IMM		Mekanisk (FLS, Hydrolicer, Skamik)	Økt risiko for redusert velferd ved lave sjøtemperaturer (litt høyere risiko enn for termisk). Dette er knyttet til risiko for sårutvikling som følge av skader på hud som følge av håndtering/ mekanisk belastning.
		Termisk (Optilicer, Thermolicer, Thermolicer + optiflush)	Økt risiko for redusert velferd ved lave sjøtemperaturer. Dette er knyttet til risiko for sårutvikling som følge av skader på hud som følge av håndtering/ mekanisk belastning.
		Ferskvann	Effekt på alle stadier. Lite brukt i regionen, blanede erfaringer
		Ferskvann + mekanisk	Lite brukt i regionen.
		Ferskvann + termisk	Gode erfaringer mtp. effekt og fiskevelferd, brukes i økende grad. Usikkerhet mtp. følsomhetsutvikling.
Legemiddel	Fôr	Slice	Utbredt resistens. Forventes dårlig effekt på bevegelige og voksne stadier. Brukes i all hovedsak som en påslagshemmer. Utstrakt bruk i regionen.
		Kitinsyntesehemmere	Ikke effekt på på voksne stadier, lite brukt.
	Bad	H2O2	Dårlig effekt på fastsittende, lite brukt
		Pyretroider (AMX)	Effekt på alle stadier, lite brukt.
		Organofosfater (Salmosan)	Dårlig effekt på fastsittende. Dokumentert god effekt ved utvidet holdettid (off-label).
		Ektosan	Lite brukt i regionen, god effekt

4.4.1 IMM

- IMM er foretrukket metode i tidsrommet fra temperaturen passerer 5 grader på våren (stigende temperatur) til temperaturen når 7 grader på høsten/vinteren (synkende temperatur).

4.4.2 Legemidler

- Ved lave sjøtemperaturer og ved redusert helsestatus er legemidler ofte det eneste behandlingsalternativet. Det har stor verdi å ha legemidler tilgjengelig til bruk i slike situasjoner og for å bevare effekten av legemidlene lengst mulig bør bruken reduseres til et minimum.
- Hvert legemiddel/stoffgruppe skal fortrinnsvis ikke brukes mer enn en gang per generasjon på lokaliteten.
- Slice benyttes like etter påslag om høsten, så sent som mulig for å ha lengst mulig effekt, men før det er utviklet voksne stadier eller for mye bevegelige (anbefales maks 0,2 bevegelige og 0,05 kjønnsmodne hunnlus), og anbefalt før fisken har nådd en snittvekt på 1000-1500 g. Forutsetter frisk fisk med normal appetitt.
- Følsomhetsundersøkelser deles med lusesamarbeidet.
-

5 RUTINER FOR EVALUERING AV AVLUSINGER

Behandlingseffekten skal evalueres etter hver gjennomført behandling med legemiddel, jf. § 9 i lakselusforskriften. En slik evaluering skal gjennomføres av autorisert dyrehelsepersonell, dvs. ansvarlig fiskehelsepersonell for den aktuelle lokaliteten. Erfaringer fra behandlinger deles fortløpende i oppsatte dialogmøter. Ved mistanke om resistensutvikling skal det deles i nettverket.

6 RUTINER FOR LUSETELLING OG LUSEGRENSER

Telling av lakselus skal gjennomføres i henhold til krav i gjeldende forskrift og vedlegg til denne forskriften.

7 IVARETAKELSE AV VILLE BESTANDER AV LAKS OG SJØØRRET

På bakgrunn av utarbeidede plan med hensyn på kontroll, telling og registrering av lakselus, samt prosedyrer og samarbeidsavtaler for avlusning av fisk, mener områdesammarbeidet i subregion PO10 at hensynet til ville laksebestander og sjøørret er ivaretatt. Høyeste nivå av lakselus forekommer sent ut på høsten. Dette er i en periode hvor hovedinnsiget for gytelaks og sjøørret er over, og hvor laksesmolten har vandret ut i havet. Ved overholdelse av 0,2-grensen på våren, mener samarbeidsutvalget at lusenivåene i regionen ikke skal representerer noen reell trussel for den ville lakse- og sjøørretbestanden i regionen

8 VEDLEGG

- Soneplaner med kart og detaljer for undersone 1-18
- Avtale lusesamarbeid subregion PO10 2026-2028